

Ez az igen jó bibliografikus-bibliografia még fokozza a könyv használhatóságát és helyet biztosít SCHNEIDER könyvének legszükségesebb kézikönyveink között is. DR. NYIREŐ ISTVÁN.

Grafikai művészetek könyvtára. I-II. Budapest, 1925/26. Világosság ny.

Novák László szerkesztésében és kiadásában régóta érzett hiányt pótló könyvsorozat indult meg, mely ígéréthez képest minden aprólékosságra kiterjedve fogja ismertetni a grafikai sokszorosítás egy-egy munkakörét vagy ismeretágazatát. Nagyon kívánatos volna, ha ez az előre felvázolt terv megvalósulna, mert nemcsak annak volna a tanujele, hogy a magyar nyomdászság egyértelműen szükségét látja szakképzettségé fejlesztésének, de azt elő is segíti. Kissé téved azonban a szerkesztő, mikor ezeket az eljárásokat általában közös címen sokszorosító művészeteknek nevezi. Ezek tisztán technikai műveletek, melyek végső és *legmagasabb értékű teljesítményeikben* valóban produkálhatnak művészt és részt kérhetnek ugyan legfelsőbb fokon a könyvművészet — mint disztóművészet — fogalmából, ellenben odáig a technikai eljárások nagy fáradtsággal begyakorolt sokféleségén kell művelőjüknek keresztülhatolni s valósággal átszellemíteni a munkát, hogy abból mesterkedések, ügyeskedések helyett igazán művészi eredmények kristályosodjanak ki. Csak nem egészen találó példaként hozom fel, hogy zenével is mily sokan próbálkoznak és mégis milyen kevesen tudják megközelíteni a művészetet. Be kellene érniünk a grafikánál is az egyszerűbb, de jellemzőbb «eljárás» kifejezéssel.

Az I. kötetben Novák László — kinek hosszú szakirodalmi munkássága az alapos hozzáértésről tesz tanubizonyosságot — a grafikai sokszorosító eljárásokat foglalja össze. Ezek három csoportba oszlanak, melyek a magas-, sik- és mélynyomás módszerei szerint meglehetősen eltérők is. Szerző igen jól tájékoztat ezek sokféleségében, bár gyakran megtevesztheti a szakembert is, mikor oly sok -típiáról és -gráfiáról hall állandóan. Sok nehézséget okoz a megfelelő szakkifejezések használata, amennyiben a helyesnek talált magyar szavak alig-alig tudják még ma is kiszorítani az idegenből átvett szótörzítéseket. Hisszük azonban, hogy ez a könyvsorozat e tekintetben is eredményeket fog tudni elérni.

A II. kötet a betű művészetével foglalkozik. E terjedelmes anyagnak az első felét: a betű röviden összefoglaló történetét dolgozza fel s a betű értelmi részét vázolja. Mindkét kötetet hasonmások élénkítik s maga a mű szedése, nyomása igen jó ízlést árul el. Kár, hogy a kötés

kevésbé csinos. A további köteteknél az ügy érdekében nem volna szabad elfelejteni a jó tárgymutató mellett az áttekintést megkönnyítő részletes tartalomjegyzékről sem.

DR. NYIREŐ ISTVÁN.

Gutenberg Fetschsrift, zur Feier des 25jährigen Bestehens des Gutenbergmuseums in Mainz. A nemzetközi Gutenberg-Társulat kiadványa. Mainz, 1925. 4-rét, XVI+448 lap, 1, 46, mell., 12 sztl. mell. és 10 l. hirdetés.

A mainzi GUTENBERG-MUSEUM 25 éves fennállásának ünnepére a nemzetközi GUTENBERG-TÁRSASÁG hatalmas kötetet jelentetett meg, amely az őnyomtatványoktól kezdve a mai tipografiai problémáig mindennemű szakkérdést felvet és e nagy ismeretterületről tallózza cikkeit. Ez a hatalmas kötet a tudományos és gyakorlati ismeretek haladásán kívül arról is akar tanuságot tenni, hogy a negyedszázaddal ezelőtt, nemzetközi érdeklődés mellett alakult társulat, a népeket elválasztó nagy események dacára az emberiség közös vagyonává lett felfedezés történetének tanulmányozásában és gyakorlati fejlesztésében újból megtalálja a nemzetközi érintkezés kapcsait. RUPPEL A. a mainzi GUTENBERG-MUSEUM és a Városi Könyvtár igazgatója, ki a szerkesztés nagy munkáját végezte, előszavában büszkén mutat rá, hogy ez az ünnepi kiadvány a földkerekség kultúrnépeinek újból felfeledt közösségének jeleként lép a nyilvánosság elé, s hogy közel 80, a legkülönfélébb nemzethez tartozó tudós, művész és gyakorlati szakember cikkét tartalmazza. Német, olasz, francia, spanyol, holland és dán cikkekkel találkozunk benne. A magyar, svéd, norvég, dán, braziliai, orosz és cseh írók cikkei — egynéhány kivételtől eltekintve — német fordításban jelentek meg.

A pontosan megszámlálva 77 cikk a figyelemreméltó dolgok oly tömegét tartalmazza, hogy azok mindegyikével foglalkozni nem lehet, meg kell elégednünk azzal, hogy azok egynéhányáról emlékezzünk meg. Minket magyarokat mindenekelőtt az érdekel, hogy hazai vonatkozású három kiváló dolgozat jelent meg benne. DR. SEBESTYÉN Gyula az első magyar nyomdáról, DR. GULVÁS Pál: Kazinczy Ferenc és a hazai nyomdászatról, VÉGH Gyula pedig a magyar barokk-könyvkötésről értekezik. MOHOLY-NAGY László tollából pedig, ki neve szerint hozzánk tartozik és Dessauban egy állami intézetben vezető állást foglal el, modern tipografiai kérdésekkel foglalkozó cikket találunk. Könyvtárnokok nagy haszonnal fogják olvasni BOHATTA Hans (Bécs) cikkét, melyben dió-